

Zbiór obowiązujących rozporządzeń

w powiecie Łukowskim.

PRENUMERATA: Rocznie 24.— mk. Półrocznie 12.— mk. Kwartalnie 6.—mk.
Zaprenumerować można w Sekretarjacie Urzędu Powiatowego w Łukowie.
OGŁOSZENIA: Za całą stronę 40 mk., 1/2 strony 20 mk. 1/4 strony 10 mk.

TREŚĆ NUMERU:

- 176 Dekret w przedmiocie przepisów tymczasowych o zakładach drukarskich i składach druków.
- 177 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o wprowadzeniu stanu wyjątkowego.
- 178 Ustawa Tymczasowa z dnia 8 marca 1919 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych.
- 179 Ogłoszenie.
- 180 "
- 181 "
- 182 "
- 183 "
- 184 "
- 185 "

176

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych o zakładach drukarskich i składach druków.

Na obszarach b. zaboru rosyjskiego utrzymywane zakładów drukarskich oraz składów druków podlega tymczasowym przepisom, w artykułach poniższych wyszczególnionym:

Art. 1. Osoba, zamierzająca założyć zakład drukarski, t. j. drukarnię, litografię, metalografię albo inny podobny zakład dla tłoczenia liter, nut, znaków lub ilustracji, bądź zamierzająca stworzyć jakiegokolwiek rodzaju skład druków, przeznaczonych do wypuszczenia w obieg publiczny przez sprzedaż, wypożyczanie lub rozdawanie, winna zawiadomić o tem właściwy państwowy urząd administracyjny ze wskazaniem imienia i nazwiska właściciela, miejsca umieszczenia zakładu lub składu oraz imienia i nazwiska zarządzającego, jeżeli nim nie jest właściciel.

Przepis niniejszy nie dotyczy zakładów introligatorskich, które wykonywują roboty, tylko w zakres introligatorstwa wchodzące.

Art. 2. Każdy zakład drukarski jak również każdy skład druków winien mieć zarządzającego. Zarządzającym może być właściciel.

Zarządzającym może być tylko osoba, która ukończyła lat 21, nie utraciła praw w myśl art. 25—30 Kod. Karn. oraz stale zamieszkuje w Państwie Polskiem.

Zarządzającym nie może być osoba, osiadająca areszt na zasadzie wyroku sądowego lub pozostająca w areszcie śledczym; przepis ten ma moc obowiązującą przez cały czas trwania zaareztowania.

Art. 3. Zarządzający powinien złożyć wskazanej w art. 1 władzy oświadczenie, iż bierze na siebie obowiązek zawiadywania zakładem drukarskim lub składem druków.

Art. 4. Jeżeli w terminie dwutygodniowym od dnia spełnienia warunków, przewidzianych w art. 1 i 3 dekretu niniejszego, nie nastąpi odpowiedź odmowna ze strony miejscowego państwowego urzędu administracyjnego, wolno przystąpić do otwarcia wymienionego w oświadczeniu zakładu. W razie odpowiedzi odmownej przyczyny odmowy winny być wymienione na piśmie.

Zażalenie od decyzji odmownej miejscowego państwowego urzędu administracyjnego może być wniesione do Ministra Spraw Wewnętrznych w ciągu dwu tygodni od otrzymania decyzji.

Art. 5. Jeżeli w terminie rocznym od dnia złożenia oświadczenia miejscowemu państwowemu urzędowi administracyjnemu nie nastąpi otwarcie zgłoszonego zakładu, dla późniejszego otwarcia wymagane jest złożenie nowego oświadczenia (art. 1 i 3).

Art. 6. W razie zmiany osoby właściciela lub zarządzającego, jak również w razie zmiany adresu zakładu drukarskiego lub składu druków, należy w ciągu tygodnia złożyć odpowiednią deklarację w sposób, przepisany w art. 1, 3 i 4 dekretu.

W ten sam sposób i z zachowaniem tych samych terminów należy złożyć oświadczenie o ustąpieniu zarządzającego w wypadkach, jeżeli zarządzający wyjeżdża za granicę Państwa Polskiego, traci wolność osobistą lub zostanie pozbawiony praw, lub ograniczony w prawach.

Art. 7. Każdy zakład drukarski winien posiadać księgę sznurową, poświadczoną przez miejscowego urzędnika do spraw prasowych. Do księgi tej wciąga się każde zamówienie, przy czem odnotować należy liczbę zamówionych egzemplarzy i format druku.

Art. 8. Urzędnik do spraw prasowych ma prawo w każdym czasie sprawdzać zgodność zapisów w księdze sznurowej z wykonanymi lub wykonywanymi robotami. Składy druków również podlegają kontroli urzędnika do spraw prasowych.

Art. 9 Sprzedaż druków poza sklepami księgarskimi, t. j. na ulicach i placach przez roznoszenie bądź rozwożenie, dozwolona jest każdej osobie, nie pozbawionej praw lub nie ograniczonej w prawach, o ile uzyska zaświadczenie od właściwej państwowej władzy administracyjnej, uprawniające do wykonywania tego zawodu. Postanowienia te nie odnoszą się do sprzedaży na ulicach i placach dzienników i pism periodycznych.

Art. 10. Do Kodeksu karnego wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

I. Art. 292 Kod. Karn. przyjmuje się jak następuje:

Winny urządzenia lub utrzymywania zakładu drukarskiego, chociażby posiadającego jedną tylko maszynę, bez spełnienia warunków, wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze:

aresztu na czas do miesięcy trzech lub grzywny do marek polskich sześciuset.

Jeżeli przy urządzeniu lub utrzymywaniu takiego zakładu drukarskiego przedsięwzięto środki do jego ukrycia przed nałożeniem przepisanych, winny urządzenia lub utrzymywania takiego zakładu ulegnie karze:

włężenia.

Karze, wskazanej w części pierwszej artykułu niniejszego, ulegnie winny użycia prasy drukarskiej dla własnej potrzeby bez spełnienia warunków wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie.

II. Art. 296 przyjmuje się jak następuje:

Winny otwarcia księgarni lub czytelnicy, lub prowadzenia handlu drukami bez spełnienia warunków, wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze:

grzywny do marek polskich dwustu.

III. Art. 300 otrzymuje brzmienie następujące:

Winny puszczenia w obieg wydawnictwa, o którym mu wiadomo, że jest wstrzymane przez rozporządzenie prawne władzy, ulegnie karze:

włężenia na czas do miesięcy sześciu.

Tej samej karze ulegną: zarządzający zakładem drukarskim, faktor, zecer lub wogóle osoby, pracujące w takim zakładzie, winne ukrywania wydawnictwa, wstrzymanego przez rozporządzenie prawne władzy.

Art. 11. Z chwilą ogłoszenia niniejszego dekretu ulegają uchyleniu wszystkie sprzeczne z nim ustawy i rozporządzenia.

Art. 12. Wszelkiego rodzaju zakłady drukarskie oraz składki druków, które przed ogłoszeniem dekretu niniejszego prawnie istniały, uważane będą za legalnie istniejące, jeżeli ich właściciele lub osoby upoważnione w terminie dwutygodniowym, od daty uzyskania mocy obowiązującej prawa niniejszego, spełnią warunki, określone w art. 1 i 3 dekretu niniejszego.

Art. 13. Prawo niniejsze nie stosuje się do zakładów drukarskich i składów druków należących do Państwa Polskiego.

Art. 14. Dekret niniejszy nie uchwała żadnych przepisów, dotyczących handlu, przemysłu lub podatków zarówno państwowych, jak komunalnych.

Art. 15. Wykonanie dekretu niniejszego poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa
(—) J. Piłsudski.
Prezydent Ministrów
(—) I. J. Paderewski
Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Wojciechowski

177

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych o wprowadzeniu stanu wyjątkowego.

Rada Ministrów postanowiła w dniu 1 kwietnia b. r. na mocy art. 1-go Dekretu Naczelnika Państwa z dnia 2 stycznia 1919 r. wprowadzić na czas 3-ch miesięcy STAN WYJĄTKOWY na całym obszarze b. Królestwa Kongresowego.

Z chwilą ogłoszenia stanu wyjątkowego szczególne pełnomocnictwo, wymienione w art. 2-ym Dekretu, otrzymuje Minister Spraw Wewnętrznych.

Na tej podstawie zarządzam niniejszym, aż do odwołania, co następuje:

1. Wszelkie zgromadzenia pod gołym niebem i wszelkie pochody uliczne są bezwzględnie wzbronione; w razie pojawienia się będą rozpraszane przy pomocy siły zbrojnej.

2. Wszelkie zebrania w zamkniętych pomieszczeniach są dozwolone z warunkiem, że na

48 godzin przed rozpoczęciem zgłoszone będą w biurze Komisarjatu rządowego przez trzech zwolujących, którzy są osobiście odpowiedzialni za spokojny przebieg zebrania lub zamknięcie tegoż z chwilą, gdy zgromadzenie przybierze charakter, zagrażający bezpieczeństwu publicznemu.

3. Restauracje, kawiarnie i t. p. zakłady mogą być otwarte najdłużej do godz. 11 wieczorem.

Przedstawienia w teatrach, kinematografach i t. p. mają być ukończone najpóźniej już o godz. 11 wieczorem.

Winni przekroczenia przepisów powyższych ulegną w drodze administracyjnej zamknięciu w więzieniu do trzech miesięcy lub grzywnie do 3,000 marek z zamianą w razie niewypłacalności na areszt do trzech miesięcy.

Rozporządzenie niniejsze otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Dalsze rozporządzenia i zarządzenia, wynikające ze stanu wyjątkowego w granicach, przewidzianych przez Dekret z dnia 2-go stycznia 1919 r., wydane zostaną w poszczególnych powiatach przez Komisarzy Rządowych, których do tego upoważnił Minister Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Wojciechowski w. r.

178

USTAWA TYMCZASOWA

z dnia 8 marca 1919 r.

w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych.

Art. 1. Właściciele i posiadacze odłogiem leżących, a zdalnych pod uprawę rolną gruntów, lub też osoby, mające grunty takie pod swoim zarządem, opieką lub w dzierżawie, obowiązani są—o ile sami uprawy skutecznie nie mogą—do wydzierżawienia ich przede wszystkim małorolnym i bezrolnym, a w braku kandydatów z tej kategorii—inym rolnikom. Dzierżawcy tych gruntów winni posiadać niezbędne środki do uprawy, albo mieć możność nabycia ich we właściwym czasie.

Przepisy niniejszej ustawy nie dotyczą posiadłości ziemskich o ogólnym obszarze poniżej 50 morgów.

Art. 2. Grunta, wymienione w art. 1, wdzierżawione być winny osobom, których głównym zajęciem jest rolnictwo.

Przy równych warunkach kandydaci na dzierżawców mają pierwszeństwo w następującym porządku:

- a) dotychczasowi drobni dzierżawcy w danym majątku;
- b) bezrolni zawodowi dzierżawcy drobni lub dzierżawcy opuśczeni: z powodu wojny przestrzeni, posiadający inwentarz, a obecnie wskutek powrotu właścicieli na grunt, pozbawieni terenów pracy;
- c) stale zamieszkała w okolicy służba folwarczna, która była zatrudniona w danym majątku, lecz z którą nie zostały zawarte umowy na bieżący rok gospodarczy;
- d) małorolni, których gospodarstwa bezpośrednio graniczą lub znajdują się w najbliższym otoczeniu majątku;
- e) Inni bezrolni i małorolni z dalszych okolic i gmin;
- f) Inni rolnicy, nie objęci powyższymi punktami.

Art. 3. W umowach dzierżawnych, zawieranych na zasadach ogólnych, ustalone być winny nie tylko zwykle warunki dzierżawne, jak termin, tenuta i t. p., lecz również sposób użytkowania wdzierżawionych gruntów.

Grunty te muszą być wzięte pod uprawę mechaniczną i nie mogą być poddzierżawiane osobom trzecim.

Art. 4. Wysokość tenuty dzierżawnej nie powinna przekraczać dwukrotnej przeciętnej sumy tenuty pobieranej w danej miejscowości w dwóch ostatnich latach przed 1 stycznia 1915 r.

Art. 5. O ile grunta, wymienione w art. 1, nie zostaną do dn. 1 kwietnia 1919 r. wdzierżawione przez właścicieli lub inne osoby tam wymienione kandydatom na dzierżawców, odpowiadających wymaganiom niniejszych przepisów, w drodze dobrowolnej. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych ma objąć powyższe grunta w państwowy zarząd przymusowy i zarządzić przymusowe wdzierżawienie gruntów przez zarządców państwowych na zasadzie przepisów, zawartych w art. 1—4 i 6—15 włącznie niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustanowienie i wykonywanie państwowego zarządu przymusowego należy do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, któremu służy prawo przez ustanowionych przez siebie zarządców państwowych poczynić kroki zabezpieczające terminowe wdzierżawienie w myśl ustawy niniejszej jeszcze przed terminem, wskazanym w art. 5.

Art. 7. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych mianuje zarządcę państwowego dla każdego poszczególnego majątku lub dla szeregu majątków; obowiązki zarządców państwowych mogą być powierzane, w miarę uznanej przez Ministra potrzeby, bądź osobom do ich pełnienia specjalnie powołanym, bądź urzędom państwowym lub organizacjom społecznym.

Art. 8. Każdy wypadek ustanowienia zarządu i mianowania zarządcy państwowego podany będzie do publicznej wiadomości.

Art. 9. Zarządca państwowy zarządza powierzonymi mu gruntami lub majątkami i jest wyłącznie upoważniony do wykonywania czynności prawnych, dotyczących tego zarządu, zaś w szczególności i wdzierżawiania gruntów w myśl art. 1—5 włącznie niniejszej ustawy, z tem jedynie ograniczeniem, że dzierżawa gruntów, osiianych zbożem, kończy się z dniem 1 września 1920 r. a dzierżawa gruntów, obsadzonych okopowiznami, dnia 1 listopada 1920 r.

Art. 10. Wdzierżawienie gruntów z danego gospodarstwa na dzierżawę powinno odbywać się w ten sposób, aby właściciel miał możność na pozostałej części gruntu prowadzić racjonalne gospodarstwo.

Dzierżawcy musi być, w razie braku drogi zwykłej, oddana na czas dzierżawy droga konieczna do dzierżawionego gruntu.

Art. 11. Właściciele gruntów, wziętych w zarząd państwowy, albo osoby, mające grunty te pod swoim zarządem lub w dzierżawie, obowiązani są pod rygorem art. 139 K. K., obowiązującego w b. Królestwie Polskiem, który rozciąga się na byłą Galicję, dostarczyć zarządcy państwowemu wszelkich danych, dotyczących gruntów powyższych, a w razie potrzeby i całego majątku (księgi, rachunki, wykazy inwentarzy, rejestra etc.), w szczególności dane o będących do rozporządzenia środkach produkcji, o rozległości użytków rolnych poszczególnych kategorii, o liczbie morgów uprawionych pod oziminy lub przeznaczonych pod uprawę innych plodów, o stanie zastawów w latach ubiegłych — wogóle wszelkich danych niezbędnych do obli-

czenia i powzięcia decyzji co do obszarów rolnych, podlegających wydzierżawieniu w danym majątku, oraz umożliwić i ułatwić sprawdzenie istotnego stanu rzeczy.

Art. 12. Koszty wydzierżawiania i zarządzania gruntami wraz z wynagrodzeniem zarządcy państwowego obciążają właściciela gruntów w zarząd objętych lub osoby zastępujące go w myśl art. 1 ust. 1. Wysokość wynagrodzenia zarządcy ustala w każdym poszczególnym wypadku Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 13. Umowy dzierżawne oraz inne umowy, przez zarządcę państwowego w czasie trwania zarządu zawarte, mają moc obowiązującą dla właściciela gruntów, których dotyczą, i osób prawa jego reprezentujących, nawet w razie uchylecia zarządu państwowego na warunkach i do czasu, wskazanych w umowie.

Art. 14. Do zarządcy państwowego należy decydowanie o tem, jakie tereny różnych użytków rolnych mają być przeznaczone do wydzierżawienia, decydowanie o warunkach, obszarze, konfiguracji i formach prawnych powstających gospodarstw dzierżawnych, o zastosowaniu na wydzierżawionych gruntach narzędzi zbywających w danym majątku, o korzystaniu z zabudowań właściciela gruntów przez dzierżawców i t. p.

Zarządca państwowy odpowiedzialny jest za swe czynności przed Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, kieruje się on we wszystkich czynnościach zarządu państwowego przy zawieraniu umów, wykonywaniu ich warunków, rozporządzaniu wpływami pieniężnymi i t. p. instrukcją Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 15. Wykonanie ustawy poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, który wyda w tym celu odpowiednie instrukcje i przepisy wykonawcze.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąpczyński.

Prezydent Ministrów:
J. J. Paderewski.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki.

179
OGŁOSZENIE

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę PP. Komisarzy Powiatowych na ustawę sejmową z dnia 8 marca 1919 r. Nr. 23 Dz. P. P. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych i poleca bezwzględne podanie jej treści do władomości ogółu przez stosowne ogłoszenie we wszystkich, należących do powiatu, gminach. Równocześnie, zawiadamia się, że stosownie do art. 6 i 8 powyższej ustawy, M-stwo R. i D. P. wkrótce zamianuje dla każdego powiatu swoich przedstawicieli, upoważnionych do ustanowienia przymusowego zarządu państwowego.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
Januszewski W. T.

Warszawa, dnia 29 marca 1919 r.

180
OGŁOSZENIE

Łukowskie Nadleśnictwo Państwowe podaje do wiadomości, że na skutek interwencji Ministerstwa Zdrowia Publicznego z d. 10 I 1919 Nr. Z. XII i XIV ¹⁷⁶¹/₁₀₄₇ 19, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych pragnąc ułatwić zaopatrywanie szkół w drzewo opałowe, upoważniło Nadleśnictwo do wydawania drzewa opałowego na użytek szkół, w ilościach niezbędnych do ich ogrzewania. Cena za drzewo opałowe, w zależności od stwierdzonego na miejscu, stopnia zamożności szkół, może być zniżona do 50 %.

Łuków, dnia 24 marca 1919 r.

Rządowy Nadleśniczy
Filipowski.

181
OGŁOSZENIE

Na skutek polecenia Okręgowego Zarządu Dóbr Narodowych z dnia 10 marca r. b. za Nr. 165—A, Nadleśnictwo Łukowskie lasów Państwowych podaje do wiadomości, że dzierżawcom majątków rządowych, donacyjnych i

poduchownych, na których ciąży, podług kontraktów, obowiązek podtrzymywania budynków. Nadleśnictwo Łukowskie lasów państwowych sprzedaje potrzebne materiały leśne na remonty budynków i ogrodzeń, dzierzawionych przez nich majątków rządowych, oraz drzewo opałowe, podług taksy obowiązującej, lecz tylko na zasadzie poświadczenia Komisarza rolnych o rzeczywistej potrzebie i ilości materiałów.

Wrazie mogącej zająć różnicy poglądów na rzeczywistość potrzeby lub jakość żądanych materiałów, między Komisarzem rolnym a Nadleśniczym, ten ostatni przedstawia sprawę do rozstrzygnięcia Okręgowemu Zarządowi Leśnemu.

Łuków, dnia 7 kwietnia 1919 r.

Za Komisarza Ludowego
(—) Panglisz.

182
OGŁOSZENIE

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, ogłoszonego w № 1 dziennika rozporządzeń tegoż Ministerstwa z dnia 16-go listopada 1918 r. powołano do życia z dniem 1-go lutego 1919 r. Okręgowy Zarząd Dóbr Narodowych w Siedlcach.

Do zakresu działania tego Zarządu należy zarządzanie lasami, dobrami i gmachami: państwowymi, donacyjnymi, Banku włościańskiego, poduchownymi i cerkiewnymi w obrębie powiatów: Łomżyńskiego, Ostrołęckiego, Ostrowskiego, Mazowieckiego, Kolneńskiego, Węgrowskiego, Siedleckiego, Konstantynowskiego, Łukowskiego, Radzyńskiego, Białskiego, Włodawskiego, oraz w obrębiebyłej guberni Grodzieńskiej.

Adres: Siedlce ulica Pałacowa (Gmach Izby Skarbowej).

Komisarz Ludowy
w. z.
(—) Panglisz.

183
OGŁOSZENIE

W zbliżających się w porze robót wiosennych; na roli, podpisany Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Siedlcach zwraca uwagę stron interesowanych, właścicieli folwarków i pracowników rolnych na działalność Urzędu, mającą na celu ułatwienie

poszukującym pracy znalezienie zarobku, pracodawcom zaś wyszukiwanie sił roboczych, a także pośredniczenie w porozumieniu się stron obu.

Urząd służy przede wszystkim potrzebom okręgu objętego jego działalnością, może atoli udzielać informacji, dotyczących zapotrzebowania i zaoferowania pracy oraz jej warunków, zarówno na swym terenie działania, jak i w całym kraju i zagranicą.

Urząd ofiarowuje swoje usługi w zakresie pośrednictwa pracy na podstawie umów najmu (kontraktów), poleconych przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, wypracowanych z uwzględnieniem zarówno interesów produkcji rolnej, jak i pracowników. Formularze umów (dla służby folwarcznej i robotników sezonowych) są do przejrzania w Urzędzie i służą do użytku interesowanych.

Państwowy Urząd, ze względu na znaczną w obecnej chwili liczbę bezrobotnych, dokonyuje świadczenia swoje zupełnie bezpłatnie nawet dla pracodawców, a przestrzegając ściślejsz bezstronności i kierują się jedynie dobrem ogółu, daje gwarancje że znajdują w nim uwzględnienie swych potrzeb i życzeń.

Godziny urzędowe w dni powszednie od 9-ej do 3-ej po południu.

Kierownik Urzędu
(—) Jasiński.

184
OGŁOSZENIE

Niniejszym podaję do wiadomości, że stacje ogierów państwowych w powiecie Łukowskim znajdują się:

w Tuchowiczu, w Gulowie, w Kocku i Wólce-Domaszewskiej.

Za Komisarza Ludowego
(—) Panglisz.

Łuków, dnia 2 kwietnia 1919 r.

185
OGŁOSZENIE

Wójtowi gminy Prawda i pisarzowi tejże gminy wyrażam podziękowanie, za dobre prowadzenie gminy i porządek, oraz za wzorową pracę przygotowawczą i organizacyjną przy przeprowadzeniu poboru rocznika 1898.

Łuków, dnia 24 marca 1919 r.

Komisarz Ludowy
( ) Łopuski.